

на основі звичайних 12-бальних оцінок за окремі види навчальної діяльності для 8 класу буде розміщено на сторінці <https://itknyga.com.ua/нуш/> у розділі «7–9 класи\Оцінювання».

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо викладання навчального предмета «Технології» у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році

В. І. Туташинський

завідувач відділу технологічної освіти, к. п. н.

У час найскладніших випробувань для нашої країни особливого значення набувають розвиток і реалізація техніко-технологічного творчого потенціалу, що впливає на зростання конкурентоздатності та зміцнення обороноздатності. Такий творчий потенціал особистості формується, підвищується і реалізується в процесі здобуття технологічної освіти.

У процесі технологічної освіти формується критичне та технічне мислення, готовність до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатність до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Загальноосвітній навчальний предмет «Технології», що поступово впроваджується в гімназіях України, формує якості, характерні для людини, здатної створювати матеріальні та культурні цінності, забезпечує технологічну підготовку здобувачів базової середньої освіти у процесі проектно-технологічної діяльності.

У 2025/2026 навчальному році предмет «Технології» вивчатиметься в 5-8 класах гімназій і 9-х класах експериментальних навчальних закладів та закладів, що проводять апробацію нових підручників і нового навчально-методичного забезпечення.

На початку навчального року рекомендуємо виявити рівень опанування навчального матеріалу, яким учні й учениці оволодівали в умовах воєнного часу при офлайн-навчанні чи з використанням технологій дистанційного навчання, для визначення необхідності організації традиційного повторення вивченого матеріалу та запровадження коригувального навчання. Для цього доцільно використати тестові завдання, провести практичні роботи з реалізації проектів і виконання відповідних технологій обробки матеріалів, усні співбесіди, опитування, що дозволить вчасно скорегувати прогалини в засвоєнні навчального матеріалу. Проведення такої роботи має прогностичний характер щодо рівня

сформованості ключових та предметних компетентностей і, відповідно, подальшого планування роботи вчителями.

Відповідно до результатів, учителю / вчительці варто спланувати колективну або індивідуальну роботу щодо актуалізації змісту окремих тем, систематизації знань та закріплення вмінь, практичного їх використання з урахуванням місцевих умов.

Ефективне навчання технологій потребує створення такого освітнього середовища навчання, яке передбачає модернізацію навчально-матеріальної бази, вихід за межі навчальної майстерні, класу, інтеграцію навчання: узгодження потреб й інтересів учнівства, закладу освіти, місцевої громади; дотримання родинного, шкільного, народного, державного календарів; відвідування місцевих музеїв, виставок тощо; проведення майстер-класів, ярмарок, виставок, зокрема й віртуальних; перенесення навчання технологій у міжгалузеві, загальношкільні, міжшкільні, громадські, міждержавні проєкти; залучення до освітнього процесу батьків, народних майстрів, фахівців у галузі дизайну й технологій, місцевих підприємців тощо. При цьому в центрі змодельованого освітнього середовища має бути учень / учениця. Саме за їх участі та з урахуванням їх інтересів і здібностей варто конструювати всі складники освітнього процесу, максимально гнучко добирати зміст, методи і форми організації навчання – як під час уроків з технологій, так і за межами класно-урочної системи.

Ураховуючи реалії воєнного стану в Україні, зміст навчання з навчального предмета «Технології» в гімназіях має не тільки забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, а й сприяти розумінню ролі сучасних технологій у створенні технологічної переваги над ворогом, зміцненні національної безпеки, відновленні економіки та відбудові країни.

Зміст проєктно-технологічної діяльності з технологій необхідно усе більше пов'язувати з вирішенням найважливіших проблем (збереження життя, ощадливе використання енергії, матеріалів та інших ресурсів, розвиток «зеленої» економіки, застосування штучного інтелекту, цифрових та інших сучасних технологій).

Виконання учнями завдань за зразком, шаблоном, готовим креслеником, інструкцією чи вже розробленою технологічною карткою не може вважатися творчою проєктною діяльністю. У процесі вивчення предмета «Технології» учні мають не копіювати вже створені вироби, а творчо ставитись до праці. Необхідно, щоб у процесі проєктно-технологічної діяльності учні й учениці здобували життєво важливі компетентності, збагачувати власний досвід, критично мислили, розвивалися як творча особистість.

Як показують результати педагогічних досліджень щодо реалізації змісту технологічної освіти, під час базового предметного циклу навчання необхідно приділити більше уваги розвитку технічного (понятійно-образно-дійового) мислення учнівства в процесі засвоєння пошуку ідей, вивчення графічної грамоти, засобів праці, основ техніки і технологій та реалізації проєктів з

використанням найпоширеніших матеріалів, набуття досвіду здійснення технологічної діяльності та самозарадності в побуті.

Вивчення засобів праці, матеріалів і технологій має здійснюватися системно:

- від найпростіших ручних інструментів до механізованих і автоматизованих знарядь та роботизованих систем;
- від дослідження властивостей і використання природних матеріалів до застосування синтетичних матеріалів у процесі проєктно-технологічної діяльності.

У 8-х класах зміст навчання з технологій має передбачати читання і виконання технічних креслеників та інших графічних зображень об'ємних предметів, моделювання та конструювання об'єктів техніки з використанням методів аналогії, комбінаторних дій, методів розв'язування винахідницьких задач.

Доцільно запропонувати восьмикласникам таку тематику колективних та індивідуальних проєктів, у яких вони можуть проявити свої інтереси до техніки і технологій, розвивати технічну творчість. Важливо ознайомлювати учнів і учениць з моделюванням, конструюванням дронів та іншої техніки, технологічними інноваціями, створювати нові можливості реалізації STEM та STEAM проєктів.

У процесі проєктно-технологічної діяльності необхідно звернути увагу на впровадження стандартів ISO, що сприятиме уніфікації графічної складової та забезпечить підготовку до складання технічної документації відповідно до міжнародних вимог.

Новий зміст технологічної освіти, що насамперед відображається в результатах навчання, має сприяти формуванню особистостей з інноваційним типом мислення, патріотів України, що бережуть рідну природу, творчо ставляться до праці, розвивають та ефективно застосовують технології.

НОВАЦІЇ У НАВЧАННІ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» У 8 КЛАСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

О. Комаровська

завідувач відділу мистецької освіти, д.п.н., професор

1. Концепція Модельної навчальної програми «Мистецтво. Інтегрований курс. 7-9 класи» і підручників.
2. Особливості роботи з підручником. Види учнівської діяльності.
 - 2.1. Логіка побудови підручника. Реалізація інтегративного підходу до навчального змісту. Інформативно-пізнавальний контекст.
 - 2.2. Організація художньої комунікації.
 - 2.3. Художньо-творча діяльність як основа компетентнісного пізнання мистецтва.
3. Робота з електронним додатком. Імерсійні прийоми залучення до пізнання мистецтва.